

LIZDA PAVEIKTAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANĀ LATVIJĀ IZGLĪTĪBAS NOZARĒ

Pedagoga profesionālā (darba) dzīves kvalitāte

**LIZDA loma pedagogu dzīves kvalitātes
paaugstināšanā**
**Pedagoga profesionālās dzīves kvalitātes
nozīmīgākie aspekti**

LIZDA uzdevumi saistībā ar dažādiem pedagogu dzīves kvalitātes aspektiem

Pedagogu dzīves kvalitātes aspekti

- Nodarbinātība
- Darba vide
- Tiesiskums
- Izglītība
- Informētība
- Materiālā labklājība
- Sociālā drošība
- Iekļaušanās
- Demokrātija
- Darba un ģimenes balanss
- Veselība
- Brīvais laiks

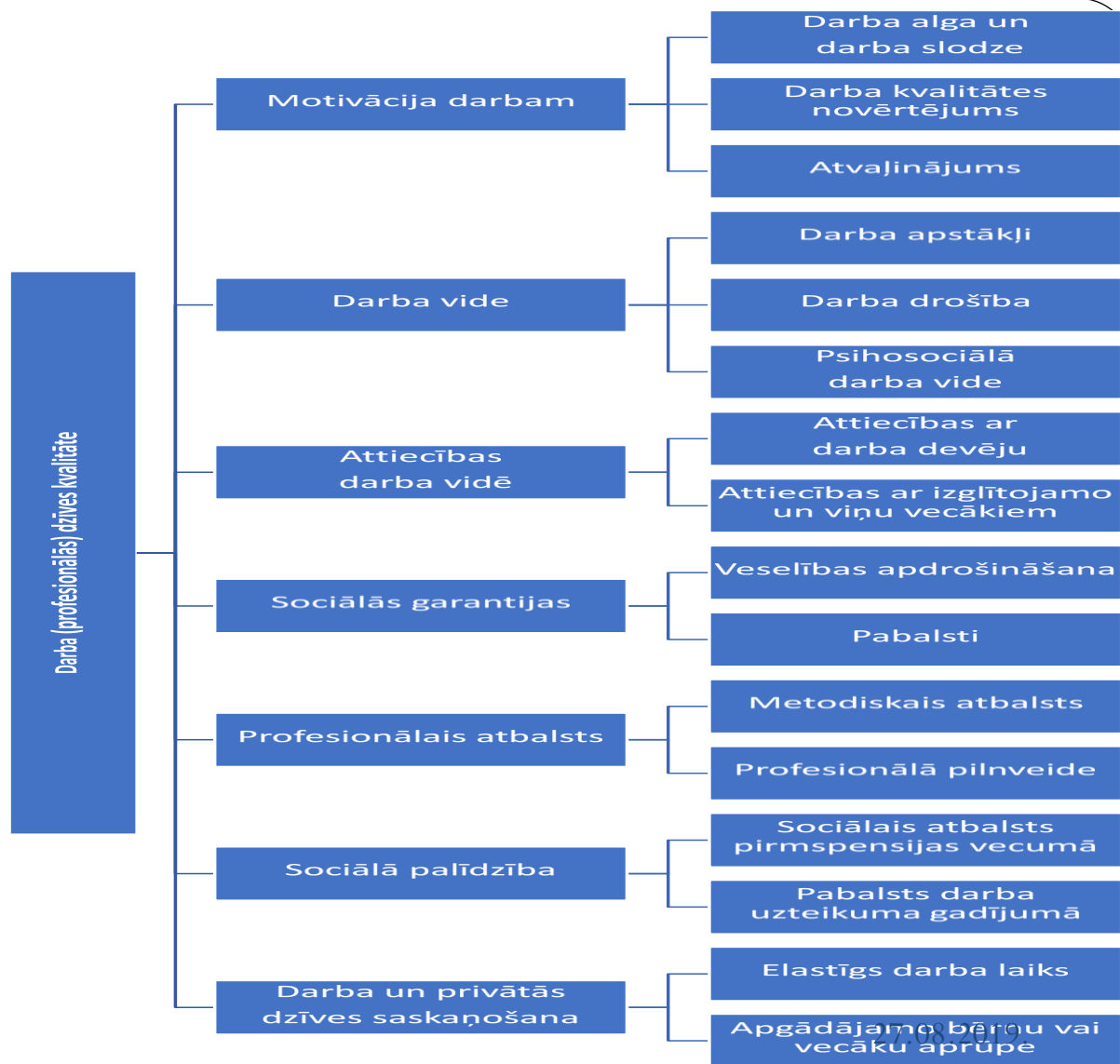
Pirmorganizācijas priekšsēdētāja uzdevumi

- Darba slodze
- Darba aizsardzība
- Darba tiesības
- Kvalifikācijas celšana
- Biedru informēšana
- Darba samaksa
- Materiālā palīdzība
- Sociālā aizsardzība, koplīgums
- Pozitīvs mikroklimats
- Konfliktsituāciju risināšana
- Sociālā palīdzība
- Kultūras un sporta pasākumi

LIZDA mērķis paaugstināt pedagogu un izglītības iestādēs strādājošo profesionālās dzīves kvalitāti

Daugavpils

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi

1 NOVĒRSTA
NABADZĪBA

2 NOVĒRSTS
BADS

3 LABA
VESELĪBA

4 KVALITATĪVA
IZGLĪTĪBA

5 DZIMUMU
LĪDZTIESĪBA

6 TĪRS ŪDENS UN
PIEMĒROTI
SANITĀRIE
APSTĀKĻI

7 ATJAUNOJAMĀ
ENERĢĪJA

8 LABS DARBS UN
EKONOMIKAS
IZAUGSME

9 INOVĀCIJAS UN
INFRASTRUKTŪRA

10 MAZINĀTA
NEVIENLĪDZĪBA

11 ILGTSPĒJĪGAS
PILSĒTAS UN
KOPIENAS

12 ATBILDĪGS
PATĒRIŅŠ

13 PLANĒTAS
AIZSARDZĪBA

14 DZĪVĪBA
ŪDENĪ

15 DZĪVĪBA UZ
ZEMES

16 MIERS UN
TAISNĪGUMS

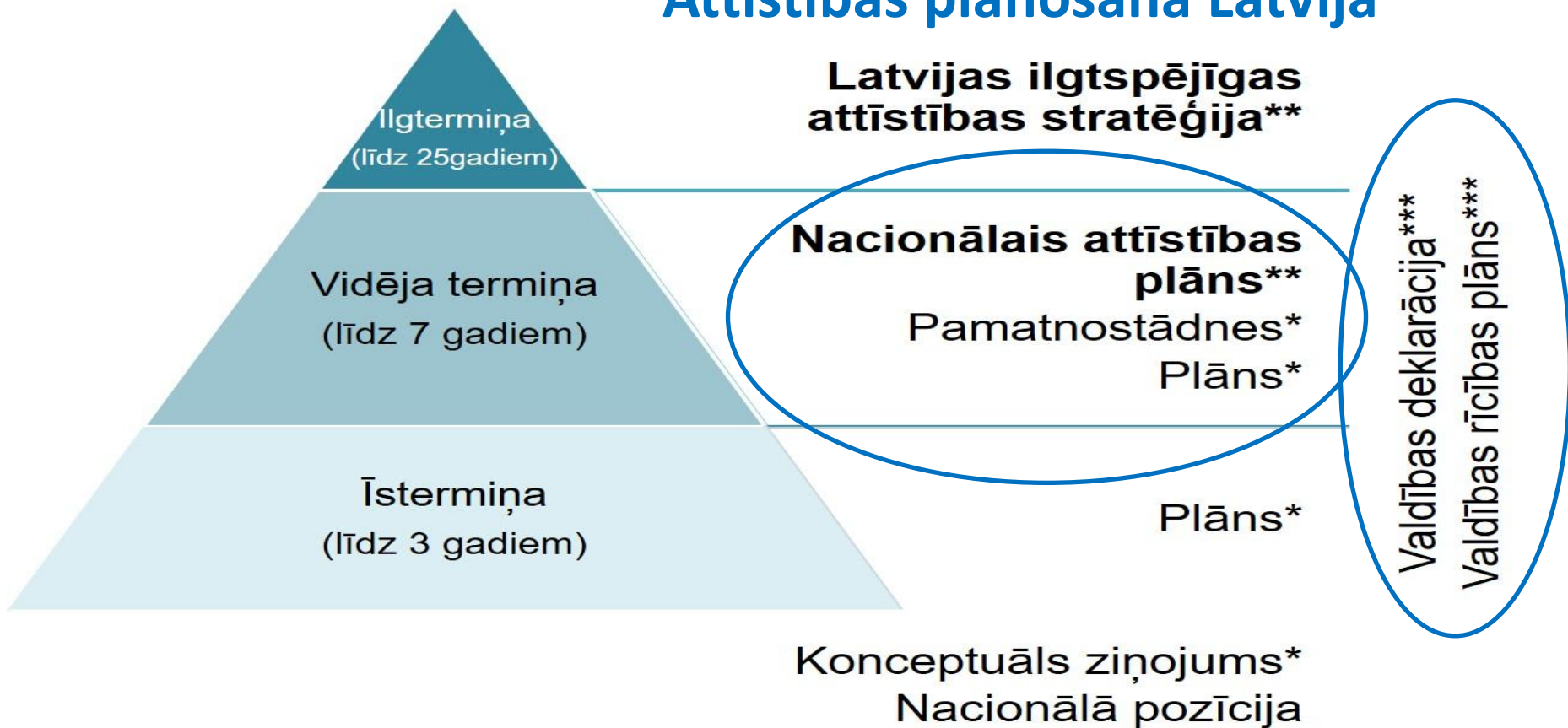

17 SADARBĪBA
MĒRĶU
ĪSTENOŠANAI

GLOBĀLIE MĒRĶI

Attīstības plānošana Latvijā

* Politikas plānošanas dokuments

** Teritorijas attīstības plānošanas dokuments

*** Politisko vadlīniju dokuments

Daugavpils

NAP2020 vieta plānošanas hierarhijā

Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.–2020.gadam īstenošana

Informatīvais ziņojums

**«Par Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.–2020.gadam
īstenošanas 2014.-2017.gadā starpposma novērtējumu»**

**Izglītības attīstības pamatnostādņu
2014.-2020.gadam rezultatīvo rādītāju sasniegšanas progress**

Rīcības virziens:

3.2. Efektīva izglītības finanšu resursu pārvaldība

Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Bāzes vērtība, gads	2017. gads (plānotais)	2020. gads (plānotais)	Rādītāja sasniegšanas progress (2017.)
Izstrādāts un ieviests jauns vispārējās izglītības pedagogu atalgojuma modelis	Izglītībā strādājošo vidējā darba alga (bruto) salīdzinājumā ar vidējo darba algu valstī, %	-14% (2012)	-6%	0% Vidējā alga valstī tiek prognozēta 1121 EUR (CSP, FM)	-7% (IZM) LIZDA apr. -16% (CSP) vidējā izglītībā strādājošo darba alga - 775 EUR , vidējā darba alga valstī - 926 EUR

2018.g.
-18%

Būtiskākie argumenti (1)

- Tiek apdraudēta ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķa par **nevienlīdzības mazināšanu izpilde**, jo pie pašreizējā finansēšanas modeļa “Nauda seko skolēnam” netiek nodrošināta līdzvērtīga pedagoģiskā darba samaksas likme par vienādu darbu dažādās izglītības iestādēs. Pedagogu darba samaksa par pedagoģisko likmi atšķiras no 680 *euro* līdz 1020 *euro* mēnesī.
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Izglītības pārskatā “Education at a Glance” tiek secināts, ka absolūtajos skaitļos vidējās **Latvijas pedagogu** (no pirmsskolas līdz vidusskolai) **algas vidēji gadā ir zemākās starp visām OECD dalībvalstīm** un partnervalstīm. Vidējās izglītības skolotāja vidējā alga gadā ir 15 482 EUR (USD 18 400), t.i. apmēram 2,5 reizes mazāk par 27 766 *euro* (USD 33 000) OECD valstīs vidējo.

Būtiskākie argumenti (2)

- Centrālās statistikas pārvaldes dati apliecina, ka 2018. gadā mēneša vidējā bruto darba samaksa valstī par pilnas slodzes darbu bija **1004 euro**, salīdzinot ar 2017. gadu, vidējā alga palielinājās par 78 euro jeb 8,4%, un tā pieauga visās jomās. Salīdzinoši – **izglītībā strādājošajiem** vidējā bruto darba samaksa 2018. gadā **823 euro**, kas ir viena no zemākajām starp darbības jomām.
- LIZDA (2018) pētījumā par Pedagogu profesionālā atbalsta sistēmu **90% no 1258 aptaujātajiem pedagogiem “uzskata, ka pedagoga darba algas likme nevar būt zemāka par vidējo darba algu valstī, to reizinot ar koeficientu 1,2”**.
- Atsaucoties uz Finanšu ministrijas **prognozēto** tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējo bruto darba samaksu **2019. gadā - 1063 euro** (Makroekonomiskās attīstības prognozes, FM prezentācija 04.02.2019) **pedagogu vēlme būtu saņemt 1276 euro. Grafiks no 2019. gada 1. septembra** paredz pedagoga zemāko mēneša darba algas likmi – **750 euro**, bet salīdzinoši lgaunijā minimālā darba algas likme pedagogiem ir **1250**

Papildus argumenti (1)

- **Latvijas** sabiedrība, t.sk., **pedagogi noveco**. Pamatizglītības otrajā posmā un vidējās izglītības pakāpē skolotāju vidējais vecums Latvijā ir 48 gadi, kas ir trešais augstākais visās OECD dalībvalstīs un partnervalstīs. Vēl vairāk, apmēram 50% šajās izglītības pakāpēs strādājošo skolotāju ir 50 gadus veci un vecāki, kas ir ievērojami vairāk nekā OECD vidēji 36% (vidējās izglītības pirmajā posmā) un 40% (vidējās izglītības otrajā posmā). LIZDA norāda, ka **zemais pedagogu atalgojums ir viens no galvenajiem riska faktoriem jaunu pedagogu piesaistei**:
 - jo LIZDA pētījumā (2018) **no 1258 aptaujātajiem pedagogiem 93% uzskata, ka pedagoga darba samaksa nav motivējoša**, lai jaunieši izvēlētos darbu šajā profesijā;
 - jāakcentē, ka 2017./2018.studiju gadā tematiskajā studiju grupā “Izglītība” visos līmeņos ir uzņemti (1636) par 338 studentiem mazāk nekā 2016./2017.studiju gadā (1974). 2018./2019.studiju gadā vēl norisinās papildus uzņemšana, jo nav aizpildītas visas budžeta vietas. Tas norāda uz to, ka **jaunieši nelabprāt izvēlas studēt pedagogijas programmās**.

Papildus argumenti (2)

- Ieviešot kompetenču pieeju mācību saturā jāpanāk, lai tiktu plānoti laika un tam atbilstošie finanšu resursi, tik vitāli nepieciešamajai **pedagogu sadarbībai** par labu skolēnu mācīšanas un mācīšanās procesa organizēšanai ceļā uz lietpratību. Reformas rezultātā būs nepieciešams papildus finansējums, jo palielināsies pedagogu darba apjoms.
- Plānots papildus finansējums atbalstam iekļaujošai izglītībai, kas šobrīd tiek atlikts uz 2020.gada budžetu (*MK noteikumi «Noteikumi par vispārējās izglītības iestāžu nodrošinājumu atbilstoši izglītojamo speciālajām vajadzībām» jāapstiprina ne vēlāk kā līdz 2019.gada 1.septembrim*)

Apstiprināts MK 2019.gada 23.aprīlī

Valdības rīcības plāns Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai

126. Deklarācijas uzdevums:

Celsim pedagoga profesijas prestižu, stiprinot skolotāju mentoru institūciju, turpināsim īstenot pedagogu profesionālās attīstības stratēģiju un sniegt atbalstu pedagogu sākotnējās izglītības attīstībai.

Darbības rezultāti:

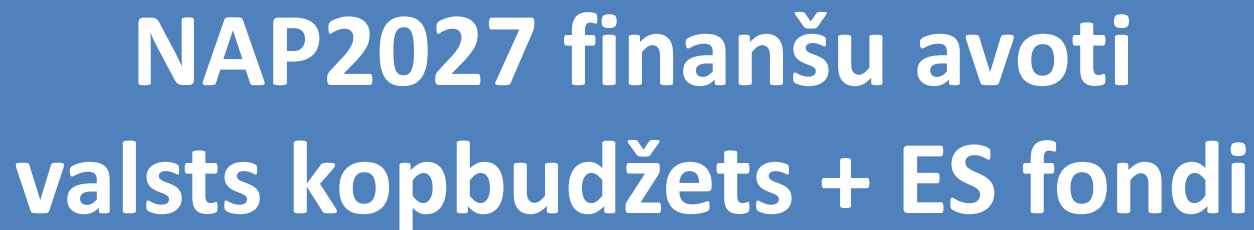
- 1) Izstrādāti un iesniegti izskatīšanai MK pedagogu profesionālās pilnveides sistēmas pamatprincipi;**
- 2) Nodrošināta platformas SUPERSKOLOTĀJS darbība;**
- 3) Izstrādāts un publiskots piedāvājums skolas, skolotāju un vecāku sadarbības modeļiem, lai stiprinātu vecāku lomu un iesaisti izglītības procesā.**

127. Deklarācijas uzdevums:

Turpināsim palielināt pedagogiskā un akadēmiskā personāla atalgojumu un pilnveidosim atalgojuma modeli, t.sk. pirmsskolas pedagogiem.

Darbības rezultāti:

- 1) Izvērtēts esošais pedagogu atalgojuma sistēmas finansēšanas modelis un iesniegti izskatīšanai MK grozījumi noteikumos saistībā ar pedagogu darba samaksu, lai virzītos uz optimālu pedagogisko likmju skaitu;**
- 2) Sagatavots piedāvājums pakāpeniskai pārejai uz pirmsskolas pedagogu atalgojuma finansēšanu no valsts budžeta ATR virzības ietvaros;**
- 3) Nodrošināta pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes palielināšanas grafika izpilde, sākot ar 2019.gada septembri;**
- 4) Izglītības kvalitātes novērtēšanas monitoringa sistēmas ietvaros izveidots pedagogu darba samaksas finansēšanas modeļa monitorings.**

[illegible]

stabila izaugsme un dzīves kvalitātes pieaugums ikvienam iedzīvotājam

NAP2027 prioritātes

#NAP2027 #LVnākotne

STIPRAS ĢIMENES, VESELI UN AKTĪVI CILVĒKI

raksturo cilvēka fizisko un emocionālo veselības stāvokli, dzīves apstākļus, vēlmi radīt atvases un dzīvot ilgu un aktīvu mūžu ...

ZINĀŠANAS UN PRASMES PERSONĪBAS UN VALSTS IZAUGSMEI

atbild par radošu cilvēku izaugsmi, zināšanu un prasmju ieguvu, to pielietošanu un radīšanu ...

UZŅĒMUMU KONKURĒTSPĒJA UN MATERIĀLĀ LABKLĀJĪBA

iespēja strādāt cienīgu darbu, gūt ienākumus un radīt pievienoto vērtību, veidot uzkrājumus un saņemt kvalitatīvus pakalpojumus ...

KVALITĀTĪVA DZĪVES VIDE UN TERITORIJU ATTĪSTĪBA

raksturo svarīgāko pakalpojumu (transports, mājoklis, elektroenerģija, digitālie pakalpojumi) kvalitāti un pieejamību un apkārtējās vides kvalitāti un tīrību ...

KULTŪRA UN SPORTS AKTĪVAI UN PILNVĒRTĪGAI DZĪVEI

aktivitāšu kopums, kas vērsts uz labsajūtu, spēku atjaunošanu un intelektuālā potenciāla atraisīšanu, kultūras vērtību saglabāšanu un jaunradi ...

VIENOTA, DROŠA UN ATVĒRTA SABIEDRĪBA

ietver piederības sajūtu valstij, līdzdalību sabiedriskos procesos, iedzīvotāju savstarpēju uzticēšanos un pārliecību par savu drošību un tiesību aizsardzību ...

NAP2027 izstrādes laika grafiks 2019.gadā

Laiks	Aktivitātes
janvāris	NAP2027 piedāvātā kodola sabiedriskā apspriešana
februāris - aprīlis	Sabiedriskās apspriešanas viedokļu un priekšlikumu NAP2027 kodola pilnveidei apkopošana, NAP2027 attīstības prioritāšu aktualizācija un to saskaņošana Nacionālās attīstības padomē
maijs - jūlijs	NAP2027 sākotnējās redakcijas gatavošana, ekspertu darba grupas (LIZDA – 2) tematiskas diskusijas par iedzīvotāju un valsts prioritātēm, apmeklējot reģionus NAP2027 stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) gatavošana
augusts- septembris	NAP2027 sākotnējās redakcijas publiskošana un sabiedriskās apspriešanas 2. kārtā NAP2027 SIVN sabiedriskā apspriešana
septembris -oktobris	NAP2027 gala redakcijas sagatavošana un iesniegšana izskatīšanai MK (vienlaikus ar SIVN)
oktobris- novembris	NAP2027 iesniegšana Saeimā

Problēmas

- **Zems pedagoga profesijas prestižs**
- **Nekonkurētspējīgs un savstarpēji nevienlīdzīgs pedagogu, docētāju, zinātnieku atalgojums**
- **Pedagogu novecošanās un kvalificētu pedagogu trūkums**, īpaši pirmsskolas izglītībā un STEM jomās

Risinājumi

- Izstrādāt mērķtiecīgu **jauno pedagogu sagatavošanas un piesaistes stratēģiju**
- Nodrošināt **konkurētspējīgu pedagogu, docētāju, zinātnieku atalgojumu**, lai zemākā darba alga par pilnas slodzes darbu nebūtu zemāka par vidējo darba algu valstī, kas reizināta ar koeficientu 1,2
- Panākt, lai **pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem zemākā darba stundas likme ir vienāda** ar vispārējā izglītībā strādājošajiem pedagogiem
- Panākt, lai **asistentu zemākā darba algas likme augstākajā izglītībā tiktu pielīdzināta pedagogu zemākajai darba algas likmei**
- Panākt, lai arī **zinātniekiem tiktu noteikta garantētā zemākās darba algas likme**

LIZDA ROSINA NAP2027

Problēmas

- **Nepietiekams atbalsts pedagogiem ieviešot jauno kompetencēs balstīto mācību saturu un jauno - uz izglītojamo centrēto pieeju (skolēnu pašvadīts mācību process)**
- **Kvalitatīva iekļaujošas izglītības īstenošana**
- **Nepietiekams bāzes finansējums augstākajai izglītībai un pētniecībai/attīstībai, neprognozējams zinātnes finansējums.**

Risinājumi

- **Izstrādāt mērķtiecīgu jauno pedagogu sagatavošanas un piesaistes stratēģiju**
- **Nodrošināt nepieciešamo atbalsta personālu visās izglītības iestādēs**
- **Noteikt augstāko izglītību un pētniecību kā valsts prioritāti, paredzēt ilgtermiņa valsts budžeta finansējumu augstākajai izglītībai un zinātnei, nodrošinot AI un ZDL paredzēto finansējuma normu izpildi.**
- **Jauno pedagogu sagatavošana un piesaiste sešās valsts augstskolās, kurās tiek atjaunotas pedagoģijas studiju programmas. Studējošo atbalsta mehānismu pilnveide - gan stipendiju, gan kreditēšanas jomā.**

NOGURUMS UN DARBS

Ieteikumi darba devējiem

Pārliecinies

vai darba vide neveicina
noguruma rašanos!
Novērs nepietiekamu
apgaismojumu, augstu
temperatūru telpā un
troksni.

Iekļauj

regulāras atpūtas pauzes
darbiniekiem. Motivē
viņus piedalīties aktīvās
pauzēs, piemēram, aicinot
uz kopīgu izkustēšanos.

Organizē

darba uzdevumus
darbā tā, lai darbs būtu
pēc iespējas dažādāks.
Neliec darbiniekiem
ilgstoši pildīt garlaicīgu
un monotonu darbu.

Skaidro

darbiniekiem, cik
nozīmīgi ir pietiekami
atpūsties un kā sasniegt
līdzsvaru darbā un
privātajā dzīvē.

Maini

darbinieku grafiku, pēc
iespējas pielāgojot dienas
ciklam (rīta maiņa,
dienas maiņa, vakara
maiņa, nakts maiņa).

Darba devēj, atceries:

**Tikai atpūties darbinieks spēs paveikt savu
darbu pārdomāti, ātri un kvalitatīvi.**

